

Maria en Elisabet

We gaan het hebben over twee godvruchtige vrouwen. De ene is een jonge vrouw, een maagd die ondertrouwd was met een man genaamd Jozef.

Haar naam is Maria. Dat is haar Griekse naam en haar Hebreeuwse naam is Mirjam. Zij is vernoemd naar de zus van Mozes die Mirjam heette.

De betekenis van de naam Mirjam is bitterheid. Er zijn echter niet veel ouders die hun kind zo zouden noemen en er zijn dan ook oudheid deskundigen, die menen dat de naam Mirjam van oorsprong een Egyptische naam was, en zou dat waar zijn, dan betekent Maria "welgevormd" of "schoon".

De andere godvruchtige vrouw is een oude vrouw, genaamd Elisabet. Haar naam betekent: "God is mijn eed". Zoals men door een eed zegt: Ik spreek de waarheid, zo werd Elisabet genoemd: God is mijn eed, Hij is mijn waarheid.

Zij was getrouwd met Zacharias. Elisabet is vernoemd naar de vrouw van Aäron,¹ of hogepriester. Aäron is de broer van Mozes.

De engel Gabriël verscheen aan Maria en vertelde haar, dat zij zwanger zou worden doordat de Heilige Geest haar zou overschaduwen.

En dat het Kind, dat uit haar geboren zou worden, Zoon van God genaamd zou worden, met als roepnaam Jezus.

En deze Gabriël sprak nog meer tegen Maria en dat lezen we in Luc. 1:36 t/m 38

36 En zie, uw nicht Elisabet is eveneens zwanger van een zoon, in haar ouderdom. Dit is de zesde maand voor haar, die onvruchtbaar genoemd werd.

Elisabet was dus een nicht van Maria. Dat wil zeggen, dat de moeder van Maria een oudere zus had, die in haar huwelijk een dochter kreeg, die Elisabet heette. De engel Gabriël sprak verder tegen Maria:

37 Want geen ding zal bij God onmogelijk zijn.

38 Maria zei: Zie, de dienares van de Heere, laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord. En de engel ging van haar weg.

Maria geloofde ten volle deze woorden die de engel Gabriël tot haar sprak, in tegenstelling tot Zacharias die de woorden van deze machtige aartsengel niet kon vatten en geloven.

De engel bestrafte hem om dit ongeloof en zei tegen hem: (Lucas 1:19/20)

19 Ik ben Gabriël, die voor God sta, en ik ben uitgezonden om tot u te spreken en u deze dingen te verkondigen.

20 En zie, u zult zwijgen en niet kunnen spreken tot op de dag dat deze dingen gebeurd zijn, omdat u mijn woorden niet geloofd hebt, die vervuld zullen worden op hun tijd.

Maria echter geloofde de woorden van de engel ten volle en toen zij van de engel hoorde dat haar nicht Elisabet ook in

---

¹ Exodus 6:22 en Lucas 1:5

verwachting was, maakte zij zich reisvaardig om haar te bezoeken.

Een dagenlange voetreis van Nazareth naar vermoedelijk Hebron. Die reis was nog verder dan de tocht, die zij later zou maken om van Nazareth naar Bethlehem te reizen met haar man Jozef.

We lezen verder in Lucas 1:39

39 In die dagen stond Maria op en reisde haastig naar het bergland, naar een stad van Juda.

Er is een onheilige haast, want "hij die gelooft, haast niet" zo staat er in Jesaja 28:16

Maar er is ook een heilige en enthousiaste haast, zoals over de herders geschreven staat dat zij haastig vertrokken naar Bethlehem om het geboren kind Jezus te zoeken. Een enthousiaste en heilige haast!

Er staat over Paulus geschreven, ² dat hij zich haastte om, zo mogelijk, op de Pinksterdag te Jeruzalem te zijn. Ook dat was een enthousiast en heilig haasten.

En zo ging Maria op weg naar Elisabet en door haar innerlijke blijdschap en enthousiasme was die reis haar niet te lang. We lezen verder in Lucas 1:40 en verder:

40 En zij kwam in het huis van Zacharias en groette Elizabet.

41 En toen Elizabet de groet van Maria hoorde, gebeurde het dat het kindje opsprong in haar schoot; en Elizabet werd vervuld met de Heilige Geest.

---

² Hand. 20:16b

Toen Elisabet de enthousiaste groet van Maria hoorde: Sjalom Elisabet ... ontroerde haar dat en werd zij vervuld met de Heilige Geest en de nog ongebooren Johannes, de wegbereider van Jezus, werd ook enthousiast en sprong op in de schoot van Elisabet.

42 En zij riep met luide stem en zei: Gezegend ben je onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van je schoot.

Elisabet zegende met luide stem Maria dat zij gezegend is onder de vrouwen en dat de vrucht van haar schoot – de nog ongebooren Jezus - ook gezegend is. En dan gaat ze verder met de woorden:

43 En waaraan heb ik dit te danken dat de moeder van mijn Heere naar mij toe komt?

Jezus wordt hier voor de eerste keer in het evangelie van Lucas *Kurios* genoemd. In het oude testament is de naam "Kurios" de vertaling van de naam JHWH: Jahwé, Ik ben die Ik ben. De eeuwige! Jezus zei ook later tegen de Schriftgeleerden: Eer Abraham was, ben Ik. ³

Elisabet was zwanger van een zoon die een belangrijke rol in Gods plan zou gaan vervullen, maar hier ontmoet zij en ontvangt zij in haar huis een vrouw, die de moeder van de Heere zou worden.

Ze ervaart dit zo: "Waaraan heb ik dit te danken, dat de moeder van mijn Heere naar mij toe komt?"

44 Want zie, toen het geluid van je groet in mijn oren klonk, sprong het kindje van vreugde op in mijn schoot.

---

³ Johannes 8:58

De engel Gabriël had tegen Zacharias gezegd: "Hij zal met de Heilige Geest vervuld worden, al van de moederschoot af." En hier springt de nog ongeborne Johannes van vreugde op in de schoot van Elisabet.

45 En zalig is zij die geloofd heeft, want wat haar van de kant van de Heere gezegd is, zal volbracht worden.

En Elisabet prijst Maria ook zalig, omdat zij de woorden van de engel geloofde.

Dit in tegenstelling tot haar man Zacharias, die doofstom bleef totdat de woorden van de machtige aartsengel Gabriël in vervulling zouden gaan.

En later sprak Jezus over ons, die geloven zonder Hem gezien te hebben, ook een zegen uit met de volgende woorden: *Zalig zij, die niet gezien zullen hebben, en toch zullen geloven.*⁴

Maria heeft de woorden van de engel Gabriël volkomen geloofd en Elisabet prijst haar zalig.

46 En Maria zei: Mijn ziel maakt de Heere groot.

Nu opent Maria haar mond en begint God te prijzen met haar hele hart. De lofzang van Maria wordt ook wel het "Magnificat" genoemd ontleend aan de Latijnse versie van dit loflied van Maria.

De eerste woorden luiden in het Latijns namelijk: *Magnificat anima mea Dominum* en dat betekent: Mijn ziel verheerlijkt de Heer.

---

⁴ Joh. 20:29b

Veel christenen zingen echter de lofzang van Maria in het Nederlands in de berijmde vorm. Hier volgt het 1^e couplet daarvan:

Mijn ziel verheft Gods eer, Mijn geest mag blij den Heer, Mijn Zaligmaker noemen. Die, in haar lagen staat, Zijn dienstmaagd niet versmaadt, maar van Zijn gunst doet roemen.

Maria gaat verder met haar lofzang:
47 En mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker.

En waarom verheugde zij zich zo in God, haar Zaligmaker?

48a Omdat Hij heeft omgezien naar de nederige staat van Zijn dienares.

Dat is het ware kenmerk van de nederigen van hart: Blij zijn met zo'n grote God en Zaligmaker, en klein zijn in eigen ogen.

David noemt in Psalm 113 dat God zeer hoog woont en zeer laag ziet.

48b Want zie, van nu aan zullen alle geslachten mij zalig spreken.

Ook wij prijzen Maria gelukkig en uitverkoren, dat zij de moeder van de Heere Jezus is geworden.

Een vrouw riep eens uit de schare tegen Jezus⁵: Zalig is de schoot, die U gedragen heeft, en zijn de borsten, waaraan U gezogen hebt.

Jezus ontkent deze zaligspreking niet maar voegt er iets bijzonders aan toe, zodat wij niet tot aanbidding van een mens als Maria zullen komen. Hij antwoordde de vrouw

---

⁵ Lucas 11:27

namelijk: "Veeleer zijn zij zalig die het Woord van God horen en het bewaren."

De laatste woorden van Maria, opgetekend in de Bijbel, wijzen dan ook op Jezus. Die laatste woorden van Maria zijn: "Wat Hij ook tegen u zal zeggen, doe het" ⁶

49 Want Hij Die machtig is, heeft grote dingen aan mij gedaan en heilig is Zijn Naam.

Hij de Machtige, die zoets kan doen in Maria door een Zoon van God in haar te verwekken door de Heilige Geest.

50 En Zijn barmhartigheid is van geslacht tot geslacht over hen die Hem vrezen.

Gods barmhartigheden houden niet op en zijn – van geslacht tot geslacht dus ook in onze tijd - elke morgen nieuw⁷ voor wie Hem vrezen.

51 Hij heeft een krachtig werk gedaan door Zijn arm. Hij heeft hen die hoogmoedig zijn in de gedachten van hun hart, uiteengedreven.

Denk aan Farao en zijn legermacht, die in zijn hoogmoed trachtte de uittocht van het volk van God uit Egypte te verhinderen. Zij kwamen om in de zee.

52 Hij heeft machtigen van de troon gestoten en nederigen heeft Hij verhoogd.

Denk aan de machtige koning Nebukadnezar die in zijn hoogmoed vernederd werd en de eenvoudige Daniël die door God verhoogd werd.

---

⁶ Joh. 2:5

⁷ Klaagl. 3:22

53 Hongerigen heeft Hij met goede gaven verzadigd en rijken heeft Hij met lege handen weggezonden.

"Zalig zijn zij, die honger en dorst naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden" sprak Jezus tot het volk.

54 Hij heeft het opgenomen voor Israël, Zijn knecht, door aan Zijn barmhartigheid te denken.

55 Zoals Hij gesproken heeft tot onze vaders, tot Abraham en zijn nageslacht, tot in eeuwigheid.

Het is God die Zich Israël en Zijn beloften aan Abraham aantrekt, ook nu in deze tijd.

56 En Maria bleef ongeveer drie maanden bij haar en keerde terug naar haar huis.

Even voor de geboorte van Johannes de dooper vertrok Maria weer naar haar huis in Nazareth.

Er is in deze geschiedenis geen sprake van jaloersheid tussen Elisabet en Maria, ook al ontving Maria grotere genade.

En zó sprak ook Johannes de dooper, de zoon van Zacharias en Elisabet over Jezus: "Ik ben het niet waard om de riem van Zijn sandalen los te maken. Hij moet meer worden, ik echter minder."⁸

Laat dat ook ons verlangen zijn.

---

⁸ Joh. 3:30